

COMUNICAT DE PRESĂ

(25 aprilie 2009) REF: Discursul președintelui României, Traian Băsescu, la Congresul UDMR

Președintele României, Traian Băsescu, a participat sâmbătă, 25 aprilie a.c., la Cluj Napoca, la lucrările Congresului Uniunii Democrate a Maghiarilor din România.

Vă prezentăm integral discursul susținut de șeful statului cu această ocazie:

"Bună ziua, bine v-am găsit.

În modul cel mai sincer vă mărturisesc că regret faptul că nu pot vorbi în ambele limbi, dar am convingerea că domnul viceprimar a asigurat o translație corectă. Țin să vă mulțumesc pentru invitația pe care mi-ați făcut-o, de a participa la cel de-al IX-lea congres al UDMR-ului. Așa cum am mai spus-o, ca șef al statului, voi da curs oricărei invitații la orice partid, în mod deosebit la partidele parlamentare.

Primul mesaj pe care aș avrea să-l dau UDMR-ului astăzi este un mesaj de mulțumire. Un mesaj de mulțumire pentru echilibrul pe care l-a introdus în viața politică și pentru contribuția excepțională pe care a avut-o la înțelegerea problematicii minorităților în general, și la înțelegerea problematicii minorității maghiare, în special. Probabil fără UDMR ca partid parlamentar adesea am fi fost în situația să greșim. Contribuția UDMR a fost cea care s-a constituit într-un ghid de multe ori pentru celelalte partide parlamentare asupra modului în care trebuie abordată problematica minorităților. Punctele de vedere cu privire la tratamentul pentru minorități nu diferă foarte mult. Avem doar termeni pe care îi traducem diferit uneori, dar în mod categoric - și acest lucru îl afirm în urma unor consistente discuții cu conducerea UDMR - în ceea ce privește creșterea nivelului de autonomie a administrațiilor locale, punctele noastre de vedere coincid. De prea multe ori suntem nevoiți să constatăm că România are o administrație nemodernizată. Sigur, am atins standardele minimal necesare intrării în Uniunea Europeană, dar trebuie să avem curaj să o spunem că statul român nu este încă un stat modern. De prea multe ori deciziile pentru comunități se iau departe de acestea, undeva la București, fără ca cei pentru care se iau deciziile să știe sau să-și dorească multe dintre măsuri.

Din acest punct de vedere afirm aici, la congresul UDMR, că sunt un susținător fără rezerve al unui proces rapid de descentralizare. Trebuie să constatăm că educația a devenit tot mai slabă din punct de vedere al calității. Una din motivații este legată de sistemul centralizat în care a fost condus procesul de educare a tinerei generații. Am speranța că actualul guvern va atinge acest deziderat minimal: transferul școlilor către administrațiile locale. Este evident că deciziile luate la nivelul ministerului, din punct de vedere al curriculei, al modul de

desfășurare al procesului de educație, de prea multe ori nu corespunde intereselor comunităților locale. Ministerul trebuie să rămână instituția care să controleze respectarea legii, dar să aibe o implicare minială în viața de zi cu zi a școlilor. Același lucru este valabil pentru spitale, pentru ordinea publică. Ca șef al statului, îmi este greu să înțeleg de ce trebuie să mai avem direcții agricole subordonate minsiterului, și nu consiilor județene, de ce trebuie să mai avem direcții de învățământ, direcții sanitare care nu au nicio legătură prin atitudine și atribuțiuni cu viața de zi cu zi, cu interesele comunității.

Din acest motiv, doamnelor și domnilor membri ai Uniunii, vreau să vă asigur că în mine aveți un partizan fără rezerve al procesului de descentralizare, ca un element esențial în creșterea nivelului de autonomie a administrațiilor locale. Și nu o spun ca un teoretician, ci o spun ca un fost primar. Marea deosebire între ministere și primării este că primăriile se află tot timpul sub controlul public al comunității. Este mult mai preocupat de problemele de zi cu zi primarul decât ministrul, este mult mai supus controlului continuu al comunității primarul, consiliul local decât ministrul și secretarii de stat. Am speranța că până la sfârșitul anului angajamentele actualului guvern cu privire la descentralizare, la creșterea nivelului de autonomie a administrațiilor locale se vor materializa în acțiune, și nu în declarații.

De altfel, pentru că veni vorba de structuri descentralizate în teritoriu, poate că cele două partide aflate la guvernare și prezente aici prin reprezentanți la vârf vor mai reflecta puțin asupra proaspetei ordonanțe cu privire la unitățile descentralizate. Aș vrea să mai subliniez un lucru: interesul meu - și nu numai al meu - pentru menținerea identității etnice. Eu sunt unul dintre politicienii care cred foarte mult în faptul că minoritățile adaugă valoare unei națiuni, minoritățile fac o țară mai frumoasă, minoritățile fac o țară mai puternică, atâta timp cât își pot păstra valorile, valorile culturale, în mod deosebit. În același timp, în ziua de astăzi, minoritățile sunt punți de legătură cu alte țări. Este unul din motivele pentru care dau o atenție deosebită păstrării specificului cultural și educațional al minorităților. Din acest punct de vedere, cred că minoritatea maghiară este o minoritate care a știut să-și și ceară dreptul la păstrarea valorilor culturale ale etniei și, așa cum discutam cu câțiva ani în urmă, când se formase Guvernul Tăriceanu cu domnul președinte Markó Béla, cred că Legea autonomiei culturale este o lege care trebuie să treacă prin parlament cât de rapid. Etniile, fie că sunt maghiari, fie că sunt italieni, fie că sunt ucraineni, fie că sunt sârbi, au nevoie să aibă confortul dreptului de a-și păstra valorile culturale, tradițiile, dreptul de a se manifesta conform propriei lor istorii.

Aș mai face câteva observații legate de poziții ale partidului dumneavoastră și sunt observații sincere, dacă vreți, păreri de om politic. Una din mizele esențiale ale perioadei următoare este legată de, ceea ce spuneam mai înainte, procesul de descentralizare, ca un element esențial de creștere a nivelului de autonomie. Sigur, nu putem spune că în România administrațiile locale sunt lipsite de autonomie, au o autonomie oarecare, dar procesul poate fi întârziat de abordări extreme și nu o spun din punctul meu de vedere, dar avem obligația ca, reciproc, să ținem cont

unul de sensibilitățile celuilalt. Abordările care vizează elemente ce nu se încadrează în Constituția României sunt abordări care pot frâna o etapă care acum trebuie parcursă rapid, procesul de descentralizare ca instrument de creștere a nivelului de autonomie. Am ținut să amintesc acest lucru pentru că orice abordare care excede Constituția nu va putea fi acceptată de instituțiile statului. De aceea, sugestia mea este să valorificăm la maxim ceea ce Constituția ne oferă ca posibilități, așa cum ea a fost votată prin referendum, acceptată de Parlament, așa cum ea este mama legilor în România. Cred că solicitări maximale sunt elemente care întârzie sau justifică atitudini de blocare a proceselor de creștere a nivelului de autonomie a administrației locale, iar eu n-aș vrea să văd acest deziderat întârziat pe motivații lipsite de consistență.

Am convingerea că România poate fi mai puternică, mai eficientă, poate fi un stat modern dacă noi reușim, fără convulsii, fără dispute sterile, să adâncim acest proces de creștere a nivelului de autonomie. Eu, pentru a mă înțelege mai bine, în momentul de față, țara funcționează cu un motor mare, care e guvernul, care le face pe toate, pretinde că le știe pe toate și ia măsuri legate de orice. Am convingerea că țara ar merge mult mai bine dacă în locul acestui motor uriaș, fiecare comunitate ar fi un motoraș de dezvoltare și asta înseamnă autonomie: punerea în slujba evoluției pozitive a întregului potențial al națiunii, constituit din potențialul fiecărei comunități, fie că este mai mică sau mai mare.

O ultimă observație, și aici mă duc la o zonă dragă mie, Covasna și Harghita, o zonă în care nu simt nevoia să mă adresez oamenilor prin intermediul vreunui partid, ci mă duc și mă întâlnesc direct cu ei, o zonă pe care o cunosc destul de bine și aici aș constata un lucru care nu are nimic comun cu o evoluție pozitivă a unei generații de tineri. Și revin la lucruri pe care le-am mai spus, iar principalul fenomen pe care îl observ aici este lipsa de șanse care se dă copiilor din familii de etnici maghiari din mediul rural. În aceste familii se vorbește numai limba maghiară. Copilul care merge în clasa întâi nu poate să treacă la învățarea limbii române așa cum începe s-o învețe un copil de șapte ani care provine dintr-o familie de români.

De aceea, și aici, la congresul dumneavoastră, aș relua ceea ce am afirmat încă de anul trecut, că Ministerul Educației - și mă bucur că aici se află și domnul prim ministru - trebuie să dea o atenție deosebită modului în care copiii care provin din familii de maghiari, în mod deosebit, din mediul rural, în Covasna și Harghita, pot învăța limba română. Un copil care nu știe bine și limba română este un copil ale cărui șanse sunt diminuate. De aceea, procesul de învățare a limbii române pentru copiii din Covasna și Harghita trebuie să fie un proces căruia să i se dea o atenție deosebită.

Nu în ultimul rând, aș sublinia investițiile reduse din cele două județe, Covasna și Harghita. Le-am discutat cu responsabilii locali, în numeroase întâlniri pe care le-am avut cu aceștia. Trebuie găsită formula ca orice fel de firmă, nu numai dacă provine din Ungaria, orice fel de firmă să fie stimulată să investească în Covasna și Harghita. Sunt județe cu un potențial extraordinar, iar oamenii din aceste două județe au nevoie de dezvoltare, dezvoltare care poate

fi asigurată numai atunci când cei care vor să investească au libertatea și sprijinul să o facă. Aș încheia asigurându-vă că pentru mine, UDMR este o formațiune politică ce trebuie respectată, o formațiune politică ce și-a adus o contribuție extraordinară în procesul de democratizare al României, o formațiune care ne-a învățat respectul pentru minorități, o formațiune politică pe care aș dori-o implicată nu numai în reprezentarea intereselor minorității maghiare, dar și în reprezentarea intereselor oricărui român.

Vă mulțumesc mult." □

Departamentul comunicării publice

25 Aprilie 2009